

**ZARZĄDZENIE NR 117/2021
BURMISTRZA MIASTA SEJNY**

z dnia 24 września 2021 r.

**w sprawie przeprowadzania konsultacji projektu
Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2022 rok**

Na podstawie art. 30 ust. 1, art. 33 ust. 1, w związku z art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372), § 2 załącznika do Uchwały Nr III/10/10 Rady Miasta Sejny z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu przeprowadzania konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz Uchwały Nr XXXV/158/16 Rady Miasta Sejny z 29 grudnia 2016 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta Sejny

**zarządza się,
co następuje:**

§ 1. Postanawia się podjęcie konsultacji społecznych w przedmiocie projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2022 rok, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 2. 1. Przewidywany termin przeprowadzenia konsultacji społecznych określa się

od dnia 11 października 2021 r. do dnia 21 października 2021 r.

2. Konsultacje społeczne obejmują swoim zasięgiem obszar Miasta Sejny.

§ 3. 1. Konsultacje społeczne przeprowadzone będą za pomocą imiennego wyrażania opinii. Formularz zgłaszania opinii zostanie opublikowany na stronie internetowej Urzędu Miasta Sejny.

2. Wypełnione formularze należy składać w terminie określonym w § 2 ust. 1 zarządzenia w Urzędzie Miasta Sejny lub przysłać drogą listowną na adres: Urząd Miasta Sejny, ul. Józefa Piłsudskiego 25, 16-500 Sejny lub elektroniczną na adres e-mail: ewelina.luto@um.sejny.pl.

3. Formularze składane przez organizacje pozarządowe lub inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego przesłane e - mailem muszą być podpisane przez osobę upoważnioną do reprezentowania i zeskanowane.

4. Formularz zgłaszania opinii stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Zarządzenia.

§ 4. 1. Osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji społecznych i koordynację działań jest Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

2. Do obowiązków Pełnomocnika należy w szczególności:

- 1) opracowanie i dostarczenie projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2022 rok,
- 2) obsługa konsultacji społecznych,
- 3) udzielanie merytorycznych odpowiedzi na pytania dotyczące projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2022 rok,
- 4) analiza merytoryczna materiałów zebranych w czasie konsultacji społecznych, dotyczących projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2022 rok,
- 5) opracowanie raportu końcowego podsumowującego konsultacje.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Miasta Sejny

Arkadiusz Adam Nowalski

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
MIASTA SEJNY
NA 2022 ROK**

Opracowanie:

Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. DIAGNOZA PROBLEMÓW	5
III. REKOMENDACJE	10
IV. WYBRANE DANE DOTYCZĄCE PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE SEJNY	12
V. REALIZATORZY, PARTNERZY I ADRESACI PROGRAMU	22
VI. CELE PROGRAMU	23
VII. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ	24
VIII. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SEJNACH I PEŁNOMOCNIKA	31
XIX. ZASADY WYNAGRADZANIA	34
X. MONITORING I EWALUACJA	36
XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ I PLAN WYDATKÓW	36

I. WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na rok 2022 jest realizowany w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z art. 4¹ pkt 1 ww. ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy w szczególności zadania te obejmują min. :

- 1) zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochroną przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania określone w niniejszym Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz skierowane są do wszystkich mieszkańców miasta. Ukierunkowane są w szczególności na ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, wzrost społecznej świadomości dotyczący tej tematyki, a także doskonalenie współpracy w zakresie profilaktyki pomiędzy osobami i instytucjami. Nadużywanie alkoholu jest problemem nie tylko zdrowotnym, ale również społecznym, gdyż często osoby uzależnione bardzo sprawcami przemocy domowej czy też mają konflikty z prawem. Alkohol towarzyszy demoralizacji dzieci i młodzieży. Negatywne konsekwencje spożywania alkoholu widoczne są niemalże w każdej dziedzinie życia. Według Światowej Organizacja Zdrowia alkohol znajduje się w czołówce listy zagrożeń dla zdrowia populacji.

Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań. Przemoc w rodzinie jest z kolei patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś

sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na rok 2022 określa priorytetowe kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z treścią tej ustawy zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień wykonuje się w szczególności przez zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, poprzez dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego, klubu abstynenta, ośrodka pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, punktów konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin, a także uwikłanych w przemoc domową. Do istotnych działań należy również realizacja profilaktycznych programów i kampanii skierowanych dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć wraz z dożywianiem dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem i ubóstwem oraz działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach i wiele innych.

Źródłem finansowania zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2022 rok, zgodnie z art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Program jest zgodny z założeniami:

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781);
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r., poz. 183 z późn. zm.);
- Ustawa prawo przedsiębiorców z dnia 6 marca 2018 roku (Dz. U. z 2021 r., poz. 162);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r., poz. 642);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (Dz.U. z 2007 r., Nr 250, poz. 1883 z późn. zm.);
- Uchwała Nr IX/30/15 Rady Miasta Sejny z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia

Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2022;

- Uchwała Nr XXVI/113/16 Rady Miasta Sejny z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sejny na lata 2016 - 2025.

Do opracowania niniejszego Programu posłużyły również materiały:

- diagnoza zagrożeń społecznych przeprowadzona na terenie szkół podstawowych i średnich oraz wśród dorosłych mieszkańców miasta z 2019 r., przeprowadzona przez Progres - Instytut Rozwoju i Edukacji, Oddział w Rzeszowie;
- „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2021 r.”, wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- sprawozdanie z przeprowadzonych badań społecznych w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Sejny w 2021 r.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW

W 2019 r. przeprowadzono ogólnopolskie badanie ESPAD, w którym udział wzięło 5 903 osób, tj. młodzież w wieku 15-18 lat. 51,7% badanych w wieku 15-16 lat stanowiły dziewczęta, a 48,3% chłopcy. Wśród uczniów w wieku 17-18 lat było 51,2% dziewcząt i 48,8% chłopców. Badanie miało na celu pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych.

Wyniki badań ukazują, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Choć raz w ciągu całego swojego życia piło 80% badanych w wieku 15-16 lat i 92,8% uczniów w wieku 17-18 lat. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% osób w wieku 15-16 lat i 76,1% osób w wieku 17-18 lat. Najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród uczniów jest piwo, a najmniej wino. Miesiąc przed badaniem, przynajmniej raz upiło się 11,3% osób w wieku 15-16 lat i 18,8% badanych w wieku 17-18 lat. W ciągu całego swojego życia nigdy nie upiło się tylko 66,7% uczniów w wieku 15-16 lat oraz 43,4% w wieku 17-18 lat.

Poniższa tabela przedstawia porównanie wyników badań ESPAD na przestrzeni lat 1995-2019:

Wiek badanych	Spożycie alkoholu	1995	1999	2003	2007	2011	2015	2019
15-16 lat	kiedykolwiek w życiu	92,8%	90,3%	92,5%	90,2%	87,3%	83,8%	80%
	w czasie 12 miesięcy przed badaniem	77,3%	82%	84,9%	78,9%	78,3%	71,7%	67,9%
	w czasie 30 dni przed badaniem	50,4%	61,1%	65,8%	57,3%	57,6%	48,6%	46,7%

17-18 lat	kiedykolwiek w życiu	96,5%	96,6%	96,7%	94,8%	95,2%	95,8%	92,8%
	w czasie 12 miesięcy przed badaniem	88%	93,8%	93,4%	92%	91,6%	92,7%	89%
	w czasie 30 dni przed badaniem	65,6%	78,1%	78,9%	79,5%	80,4%	82,3%	76,1%

Źródło: *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2020 r., s. 3-23.*

Sytuacja demograficzna w mieście Sejny

W Sejnach na dzień 31 grudnia 2020 roku zamieszkiwało 5 078 osób.

Struktura demograficzna przedstawia się następująco:

- osoby w wieku produkcyjnym (18 - 64 r. ż.) – 3053 osób, co daje 60,1% ogółu populacji i stanowi dominującą grupę wiekową
- osoby w wieku poprodukcyjnym (od 65 r. ż.) - 1242 osoby, co stanowi 24,5% ogółu mieszkańców
- osoby w wieku przedprodukcyjnym (0 - 17 r. ż.) – 783 osoby, co stanowi 15,4% ogółu mieszkańców

Diagnoza problemów społecznych miasta Sejny została przygotowana przez PROGRES Instytut Rozwoju i Edukacji na zlecenie Burmistrza Miasta Sejny na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach II kwartale 2019 r. i przeprowadzona wśród uczniów szkół w mieście Sejny oraz wśród osób dorosłych na terenie miasta. Łącznie w badaniu wzięło udział **293** respondentów:

DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNA - 193 osoby

- Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Dobrzańskiego Hubala w Sejnach
- Szkoła Litewska „ZIBURYS”
- Liceum Ogólnokształcące w Sejnach
- Zespół Szkół Techniczno – Rolniczych w Sejnach

Wśród badanych:

36% stanowili uczniowie szkoły podstawowej, natomiast 64% stanowili uczniowie szkół ponadgimnazjalnych.

DOROŚLI MIESZKAŃCY MIASTA - 100 osób, z tego:

67% stanowiły kobiety, natomiast pozostałe 33% stanowili mężczyźni.

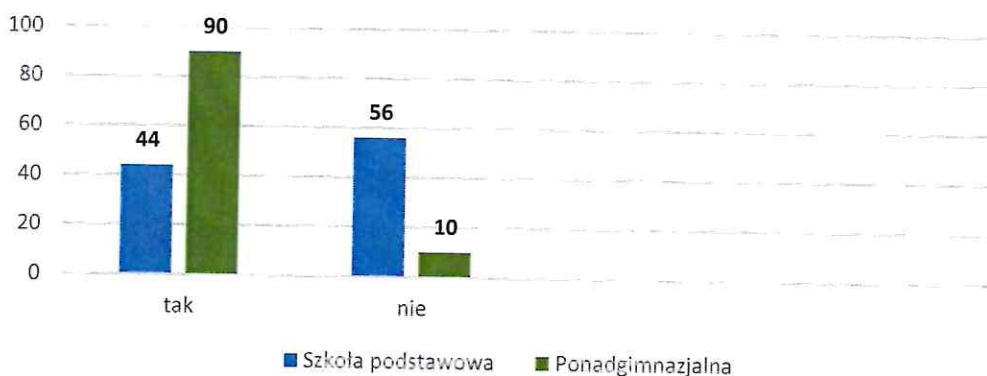
Analizując wyniki przeprowadzonych na miasta Sejny badań, można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców.

Alkohol

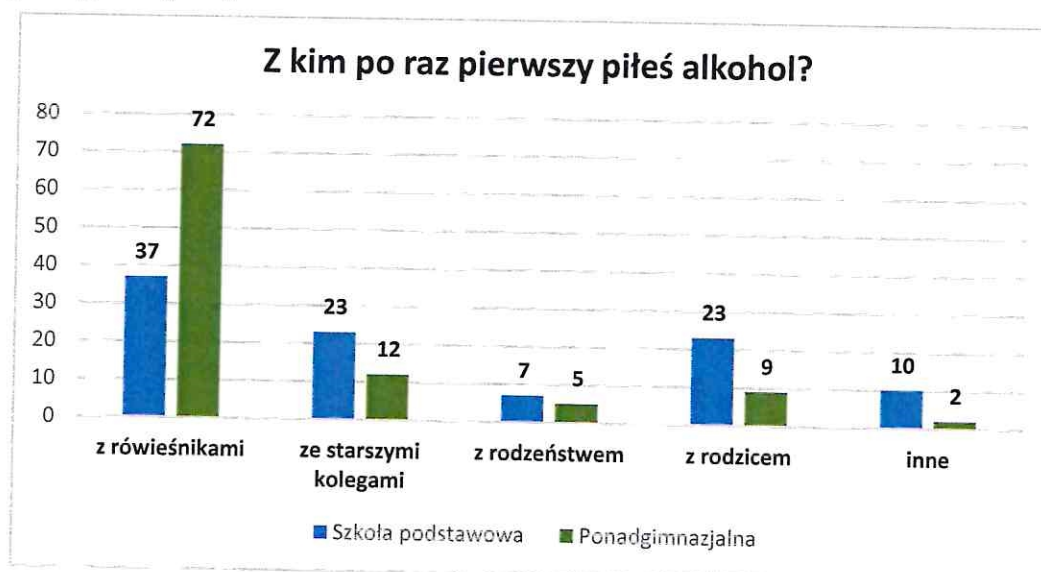
Badania wykazały, że 44% uczniów szkoły podstawowej i 90% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej inicjację alkoholową ma już za sobą. Łatwość w sięganiu po alkohol może być związana z tym, że duża część badanej młodzieży (33% uczniów szkoły podstawowej, 20% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej) jest zdania, że picie piwa jest mniej groźne niż napojów wysokoprocentowych. Dodatkowo zarówno wśród uczniów na każdym etapie nauki są osoby deklarujące picie bieżące, a także przyznające się do incydentów upijania się (12% uczniów szkoły podstawowej i 56% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej).

Czy kiedykolwiek piłeś/piłaś alkohol

Źródło: *Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2019 r. Instytut Progres*

Część młodych respondentów deklaruje, że po raz pierwszy alkohol piła z osobami dorosłymi – takiej odpowiedzi udzieliło 23% uczniów szkoły podstawowej (osoby, które wcześniej deklarowały inicjację alkoholową) i 9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznaje, że alkohol piła z rodzicem. Picie alkoholu wraz z rówieśnikami deklaruje 37% uczniów szkoły podstawowej oraz 72% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

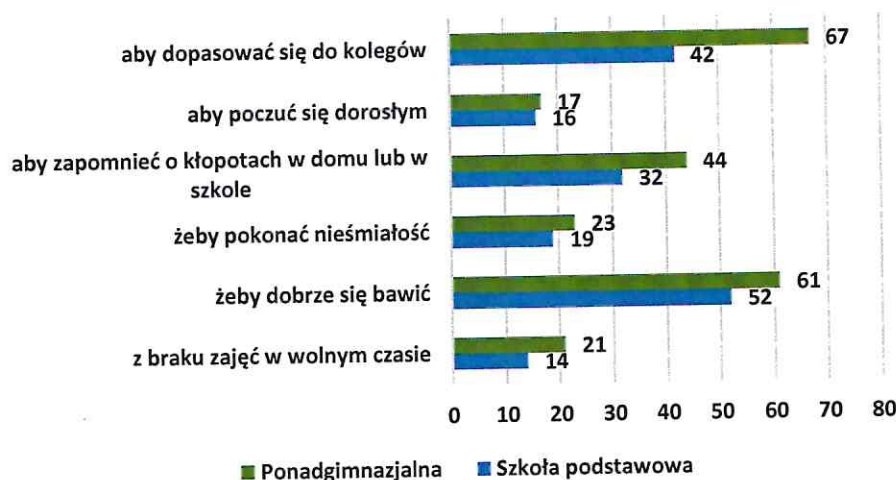

Źródło: *Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2019 r. Instytut Progres*

Istotne są także powody sięgania po alkohol przez młodzież, ponieważ duża część respondentów

jako powód podaje chęć dopasowania się do kolegów – 70% uczniów szkoły podstawowej oraz 49% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej jest takiego zdania. Dodatkowo 3% uczniów szkoły podstawowej oraz 63% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej deklaruje, że samodzielnie kupiło alkohol, natomiast 26% uczniów szkoły podstawowej i 42% starszej młodzieży uważa, że na terenie Sejny łatwo jest kupić alkohol osobom nieletnim.

Jak sądzisz, z jakich powodów młodzież sięga po alkohol?

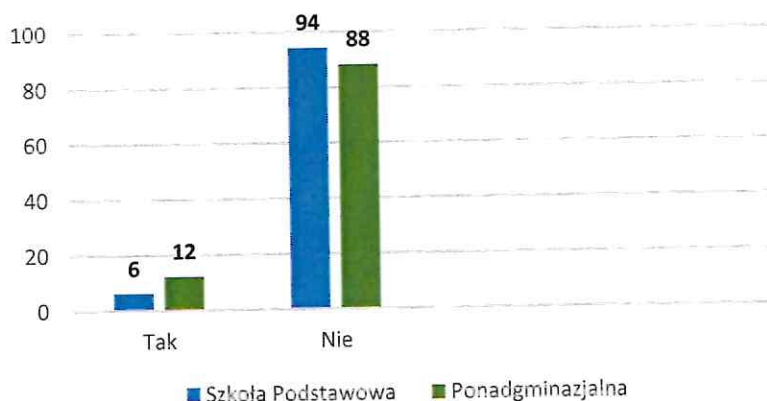

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2019 r. Instytut Progres

Narkotyki

W grupie uczniów szkoły ponadgimnazjalnej (12%) jak i uczniów szkoły podstawowej (6%) są osoby, które miały kontakt z narkotykami.

Czy kiedykolwiek zażywałeś/zażywałaś jakieś narkotyki?

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2019 r. Instytut Progres

Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki – takiej

odpowiedzi udzieliło 36% uczniów szkoły podstawowej i 47% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Wśród uczniów szkoły podstawowej najwięcej osób, jako powód sięgania młodzieży po narkotyki wskazało chęć dobrej zabawy (52%), natomiast wśród uczniów szkoły ponadgimnazjalnej – chęć dopasowania się do rówieśników (67%). Z kolei dorośli, mówiąc także o powodach dorosłych, również wskazali zabawę – 57% oraz ciekawość – 41%.

Przemoc

Jeśli chodzi o sytuacje doświadczania przemocy w swoim najbliższym otoczeniu, 52% uczniów szkoły podstawowej, 44% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej oraz 17% dorosłych mieszkańców udzieliło twierdzącej odpowiedzi. Ponadto na pytanie, czy znają w swoim otoczeniu przypadki przemocy w rodzinie, 38% udzieliło twierdzącej odpowiedzi, natomiast 41% słyszało o takich sytuacjach wśród swoich znajomych.

Seksualność

W niniejszych badaniach temat seksualności został poruszony tylko z uczniami szkoły ponadgimnazjalnej i tylko ci uczniowie odpowiadali na dodatkowe pytania. Zdecydowana większość ankietowanej młodzieży uważa, że seksualność jest czymś naturalnym, co towarzyszy człowiekowi w ciągu życia (48%). Największa część badanej młodzieży czerpie wiedzę na ten temat z Internetu – 65%. Nadal 19% młodzieży uważa stosunek przerywany za skuteczną metodę antykoncepcji, a 48%, że podczas menstruacji nie można zajść w ciążę. Według badań 26% młodzieży pierwsze kontakty seksualne podjęło w wieku 15-17 lat.

Inne uzależnienia i działania profilaktyczne

Problematyka uzależnień to nie tylko substancje odurzające, ale także uzależnienia behawioralne. Pytając młodych ludzi o sposoby spędzania wolnego czasu, bardzo duży ich odsetek wymienił korzystanie z telefonu komórkowego – 42% uczniów szkoły podstawowej i 46% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Przez korzystanie z telefonu czy też surfowanie w Internecie 62% uczniów szkoły podstawowej i połowa starszych uczniów zaniedbuje obowiązki domowe i kontakty z innymi. Zarówno młodzież, jak i dorośli zostali poproszeni o odniesie się do działań profilaktycznych prowadzonych na terenie Sejnu. Młodzi ludzie chcieliby, aby w placówkach oświatowych działania profilaktyczne dotyczyły integracji i współpracy w grupie (po 32% uczniów szkoły podstawowej i ponadgimnazjalnej) oraz asertywności (22% uczniów szkoły podstawowej i 35% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej). Z kolei dorośli mieszkańcy miasta za najważniejsze działania profilaktyczne, jakie

powinny zostać podjęte na terenie miasta uważają **udzielanie pomocy osobom oraz rodzinom, których dotyczy problem uzależnienia.**

III. REKOMENDACJE

Celem przeprowadzonych badań była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, takich jak:

- problem spożywania alkoholu zarówno przez dorosłych jak i młodzież, dostępność produktów alkoholowych na terenie miasta,
- problem przyjmowania narkotyków przez młodzież jak również ich dostępność na terenie miasta, opinie i postawy wobec substancji psychoaktywnych
- zjawisko przemocy w rodzinie, postawy i opinie względem tego problemu
- temat seksualności, wiedza młodych ludzi w tej kwestii.

Poruszona została także kwestia wiedzy odnośnie działań profilaktycznych dotyczących problemu alkoholowego, prowadzonych na terenie miasta Sejny, a także przyszłych działań. Aby analiza ta była bardziej miarodajna, badaniem objęto różne grupy wiekowe respondentów. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych na terenie miasta Sejny.

Z przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców miasta badań można wnioskować, że jedną z najważniejszych kwestii zdaje się być problem picia alkoholu. Zarówno wśród uczniów na każdym etapie nauki są osoby deklarujące picie bieżące, a także przyznające się do incydentów upijania się (12% uczniów szkoły podstawowej i 56% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej). Jest to niezwykle ważny sygnał, który zmierza do podjęcia działań z zakresu **profilaktyki wśród młodzieży**. Sytuacja pierwszego kontaktu z alkoholem powinna zwrócić szczególną uwagę tym bardziej, iż część młodych respondentów deklaruje, że po raz pierwszy alkohol piła z osobami dorosłymi – takiej odpowiedzi udzieliło 23% uczniów szkoły podstawowej (osoby, które wcześniej deklarowały inicjację alkoholową) i 9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznaje, że alkohol piło z rodzicem. Możemy tutaj mówić o pewnym przyzwoleniu dorosłych na picie alkoholu przez młodzieży. Dlatego **skierowanie działań edukacyjnych także w stronę dorosłych mieszkańców** powinno być jednym z założeń lokalnych programów profilaktyki. Żadne działania profilaktyczne nie przyniosą zamierzonych rezultatów, jeśli rodzice będą dawali przyzwolenie na zachowania ryzykowne wśród młodych ludzi. Istotne są także powody sięgania po alkohol przez młodzież, ponieważ duża część respondentów jako powód podaje chęć dopasowania się do kolegów. Dlatego ważne, aby w działaniach profilaktycznych uwzględnić także **nabywanie umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, radzenie sobie z presją grupy**. Alkohol jest także przez młodych ludzi traktowany jako sposób na dobrą zabawę, dlatego ważne jest by wyczulić rodziców i innych dorosłych na to, w jaki sposób młodzież spędza czas wolny.

Warto zwrócić także uwagę na kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, gdyż 3% uczniów szkoły podstawowej oraz 63% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej deklaruje, że samodzielnie kupiło alkohol, natomiast 26% uczniów szkoły podstawowej i 42% starszej młodzieży uważa, że na terenie Sejnu łatwo jest kupić alkohol osobom nieletnim. Celem na 2022 rok jest **ograniczenie naruszeń prawa w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym, w tym szczególnie dzieciom i młodzieży oraz zwiększenie ilości sprzedawców, którzy kontrolują dowód osobisty młodo wyglądających klientów.**

W 2021 roku miało miejsce szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych wraz z audytem „tajemniczego klienta”. Dnia 14 lipca 2021 r. specjalnie przeszkolona 18-letnia dziewczyna - wyglądający młodzieź, bo na ok. 17 lat - udała się wraz z trenerem do punktów sprzedaży i podjęła próbę zakupu alkoholu (najczęściej piwa). Celem tego badania było sprawdzenie czy sprzedawca poprosi „Tajemniczego klienta” o dokument tożsamości potwierdzający jego pełnoletność. W większości ze sprawdzonych punktów sprzedających napoje alkoholowe (19 na 27), podczas pierwszej próby zakupu alkoholu przez „Tajemniczego klienta” sprzedawcy nie wymagali dokumentu, który potwierdzał wiek nabywcy. Bezpośrednio po próbie zakupu trener przeprowadził w punktach sprzedaży szkolenie dotyczące konsekwencji sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, które podyktowane jest m.in. tym, że nawet za jednorazową sprzedaż nieletnim grożą wysokie kary – z utratą zezwolenia łącznie. W dniu 12 sierpnia 2021 r. odbył się drugi audyt sprawdzający, przeprowadzony przez innego Tajemniczego Klienta, również 18 - letnią dziewczynę. W tym przypadku, w większości punktów sprzedaży (21 na 27), sprzedawcy pytali o dowód osobisty, co daje zadawalający wynik końcowy z przeprowadzonego szkolenia. Podobne szkolenia planowane są w 2023 roku.

Poruszenie tematyki związanej ze spożywaniem alkoholu przyniosło nam także informację o tym, że dorośli mieszkańcy, analizując problemy w przestrzeni lokalnej, to właśnie alkoholizm wskazali na pierwszym miejscu – 62% wskazań. Widać także zmiany w zakresie picia alkoholu na terenie miasta na przestrzeni ostatnich 10 lat – aż 44% uważa, że zjawisko to wzrosło. Są to bardzo istotne informacje dla planowania dalszych działań profilaktycznych.

Niestety alkohol to nie jedyna substancja, z jaką młodzi ludzie mają kontakt. Tak w grupie uczniów szkoły ponadgimnazjalnej (12%), jak i uczniów szkoły podstawowej (6%) są osoby, które miały kontakt z narkotykami. Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków (zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach), piciem alkoholu czy paleniem papierosów. Potrzebę edukacji na szeroką skalę i obejmującą wszystkie grupy wiekowe potęguje także fakt, że część osób dorosłych pytana o poziom własnej wiedzy na temat narkotyków także ocenia ją jako wystarczającą (72%), a jednocześnie 14% uważa sporadyczne zażywanie narkotyków za bezpieczne, a 22% używało narkotyków. Może to sugerować, że działania profilaktyczne muszą mieć bardziej kompleksowy charakter i obejmować wszystkie grupy mieszkańców miasta, a zwłaszcza rodziców. Bardzo ważne, by

zachęcać rodziców do rozmów na temat uzależnień z młodzieżą i zapewnić im wsparcie merytoryczne w tym temacie.

Zarówno z młodzieżą, jak i z dorosłymi został poruszony także bardzo trudny temat przemocy w rodzinie. Został on wskazany jako jeden z najważniejszych problemów lokalnych – 62% respondentów wskazało właśnie na przemoc w rodzinie. Ważne by wzmacniać postawę otwartości wobec tego problemu, a jednocześnie nadal nie ustawać w trudzie edukowania dorosłych mieszkańców, także w zakresie działań pomocowych, prowadzonych w środowisku lokalnym. Tym bardziej, że na pytanie, czy znają w swoim otoczeniu przypadki przemocy w rodzinie, 38% udzieliło twierdzącej odpowiedzi, natomiast 41% słyszało o takich sytuacjach wśród swoich znajomych. Niestety są pośród badanych osoby, które uważają, że przemoc w rodzinie jest sprawą prywatną, w którą nie należy się wtrącać. To ważny sygnał aby informować mieszkańców o nowelizacjach prawnych odnośnie przemocy, sposobach reagowania i możliwościach pomocy pokrzywdzonym, a także o instytucjach pomocowych w najbliższym otoczeniu. Bardzo istotne jest poruszanie z młodzieżą tematów związanych z seksualnością, tym bardziej, że największa część badanej młodzieży wiedzę czerpie z Internetu. Warto zatem zastanowić się nad podjęciem działań edukacyjnych już w starszych klasach szkoły podstawowej i koniecznie w tej kwestii zdać się na specjalistów i osoby wykwalifikowane w tej tematyce.

Problematyka uzależnień to nie tylko substancje odurzające, ale także uzależnienia behawioralne. Pytając młodych ludzi o sposoby spędzania wolnego czasu, bardzo duży ich odsetek wymienił korzystanie z telefonu komórkowego i surfowanie w Internecie, a to może świadczyć o pojawiającym się uzależnieniu. Dlatego w tym obszarze również niezbędne są działania profilaktyczne. Warto zastanowić się nad organizacją zajęć dotyczących integracji i współpracy w grupie oraz zwrócić szczególną uwagę na udzielanie pomocy osobom oraz rodzinom, których dotyczy problem uzależnienia.

IV. WYBRANE DANE DOTYCZĄCE PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE SEJNY

1. Punkt Konsultacyjny

Działalność swą kontynuował Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także dla młodzieży i ich rodzin z problemami behawioralnymi, obejmującymi nad używanie Internetu, komputera, telefonu czy z problemami z hazardem.

Oferta Punktu Konsultacyjnego skierowana jest do mieszkańców z terenu miasta Sejny, a w szczególności do rodzin z problemami alkoholowymi, narkotykowymi oraz do osób współuzależnionych. W ramach Punktu prowadzone są działania: indywidualne poradnictwo

psychologiczne, grupa wsparcia osób uzależnionych oraz współuzależnionych, konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych i współuzależnionych, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz porady prawne. Wszystkie porady i konsultacje udzielane w Punkcie są bezpłatne. Z bezpłatnej pomocy specjalistów w 2020 roku skorzystało:

1) porady psychologa:

Z porad psychologa skorzystało 67 osób (124 udzielone porady), w tym:

- liczba porad dot. osób stosujących przemoc: 7,
- liczba porad dot. osób doznających przemocy: 25,
- liczba porad dot. osób z problemem alkoholowym: 64,
- liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym: 28,
- liczba porad dot. osób z problemem narkotykowym: 0,
- liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem narkotykowym: 0

2) konsultacje indywidualne, grupowe – dla osób uzależnionych ze specjalistą terapii uzależnień:

- liczba porad dot. osób stosujących przemoc – 8,
- liczba porad dot. osób doznających przemocy – 14,
- liczba porad dot. osób z problemem alkoholowym – 13,
- liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym – 38
- liczba porad dot. osób z problemem uzależnień od innych substancji odurzających – 10,
- liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem narkotykowym – 8,
- liczba porad dot. problemów uzależnienia dzieci i młodzieży – 5,
- liczba porad dot. problemów emocjonalnych i adaptacyjnych dzieci i młodzieży – 20,
- osoby zmotywowane do podjęcia leczenia (po odbyciu rozmowy motywującej) – 20,
- osoby zmotywowane do szukania pomocy w zakresie doznawania przemocy – 12,
- osoby zmotywowane do szukania pomocy, będące dorosłymi członkami rodzin z problemem alkoholowym – 25,
- osoby korzystające z indywidualnych spotkań wspierająco – terapeutycznych więcej niż jednokrotnie – 28.

3) Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego

- liczba osób korzystających z motywowania – 18,
- osoby zmotywowane do podjęcia leczenia (po odbyciu rozmowy motywującej) – 13,
- osoby zmotywowane do szukania pomocy w zakresie doznawania przemocy – 3,
- osoby zmotywowane do szukania pomocy będące dorosłymi członkami rodzin z problemem

alkoholowym – 8

4) Konsultacje indywidualne i grupowe dla osób współuzależnionych:

W konsultacjach uczestniczyło w sumie 30 osób, w tym:

- liczba porad dot. osób doznających przemocy domowej - 8,
- liczba porad dot. osób uzależnionych od alkoholu - 4,
- liczba porad dot. dorosłych członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym - 41,
- liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem narkotykowym – 10

Z porad ogólnych prowadzonych przez członków MKRPA skorzystało 30 osób, natomiast z porad radcy prawnego 15 osób. W Punkcie dyżurowali również członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w każdą środę miesiąca po 2 godziny zegarowe).

2. Dla realizacji zadań Komisja działa w pełnym składzie lub w ramach Zespołów roboczych:

Zgodnie z Zarządzeniem nr 41/2018 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, Komisja działa w następujących zespołach:

I zespół ds. procedury zmierzającej do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,

II zespół ds. opiniowania oraz kontrolowania punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

I zespół odbył w 2020 roku 2 spotkania;

II zespół odbył w 2020 roku 3 spotkania w celu wydania pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży z oględzinami (wydano 7 postanowień dot. pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych).

Od stycznia do końca grudnia 2020 r. odbyło się 26 wspólnych posiedzeń plenarnych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, wpłynęło 20 wniosków o wszczęcie postępowania (3 od rodziny osoby nadużywającej alkohol, 16 z Komendy Powiatowej Policji w Sejnach, 1 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej).

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach

Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego wpływających do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2019 utrzymywała się na tym samym poziomie - 15, natomiast w 2020 r. ich liczba wzrosła do 20.

Na posiedzenia komisji w 2020 r. zaproszono 72 osoby, z czego zgłosiło się 25. Wobec 11 osób MKRPA wystosowała wnioski do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Sejnach w sprawie wszczęcia postępowania o zobowiązanie uczestnika postępowania do podjęcia leczenia odwykowego. Statystyka spraw związanych z problemem uzależnień wg danych z instytucji z terenu miasta Sejny wygląda następująco:

3. Sąd Rejonowy w Sejnach

lp.	Zobowiązania	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba nałożonych obowiązków w systemie niestacjonarnym	5	5	10, w tym 6 z nadzorem kuratora	9	1	2
2.	Liczba nałożonych obowiązków w systemie stacjonarnym	3	12	5, w tym 4 z nadzorem kuratora	8	4	8
3.	Wnioski oddalone (np. z powodu zmiany miejsca zamieszkania)	3	3	1	0	0	1
4.	Wnioski umorzone (zgony)	1	1	1	0	1	0

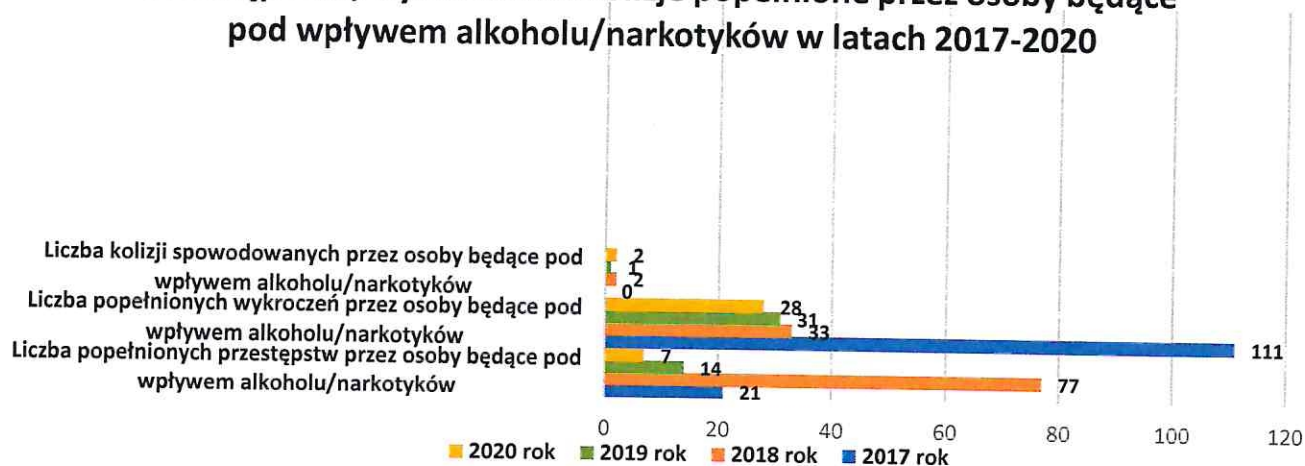
5.	Sprawy zawieszono	0	0	0	0	0	0

Źródło: Sąd Rejonowy w Augustowie VII Zamięscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Sejnach.

Dla określenia skali problemów wynikających ze spożywania alkoholu oraz narkotyków zebrano informacje od różnych podmiotów działających na terenie miasta Sejny. Statystyka spraw związanych z problemem uzależnień – jeśli chodzi o dane z Komendy Powiatowej Policji w Sejnach - wygląda następująco:

lp.		2017	2018	2019	2020
1.	Liczba popełnionych przestępstw przez osoby będące pod wpływem alkoholu/narkotyków na terenie Miasta Sejny	21	77	14	7
2.	Liczba popełnionych wykroczeń przez osoby będące pod wpływem alkoholu/narkotyków na terenie Miasta Sejny	111	33	31	28
3.	Liczba kolizji spowodowanych przez osoby będące pod wpływem alkoholu/narkotyków na terenie Miasta Sejny	0	2	1	2

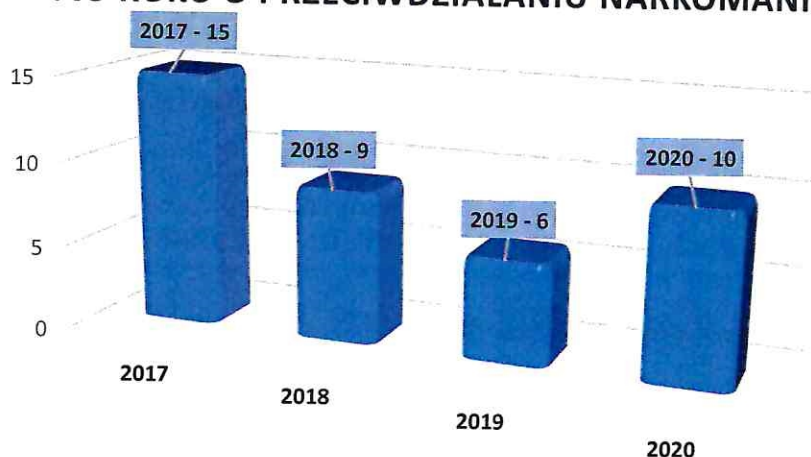
Przestępstwa, wykroczenia i kolizje popełnione przez osoby będące pod wpływem alkoholu/narkotyków w latach 2017-2020

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Sejnach

Na podstawie przedstawionego wykresu można zaobserwować, że liczba przestępstw, wykroczeń, jak też kolizji spowodowanych przez osoby będące pod wpływem alkoholu/narkotyków, ujawnionych przez funkcjonariuszy podległych Komendzie Powiatowej Policji w Sejnach, ma w ostatnich latach tendencję spadkową.

LICZBA INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z POPEŁNIENIEM CZYNÓW ZABRONIONYCH USTAWĄ Z DNIA 29 LIPCA 2005 ROKU O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Sejnach

Na podstawie powyższego wykresu widać, że w latach 2018-2019 utrzymywała się tendencja spadkowa jeśli chodzi o liczbę interwencji w związku z popełnieniem czynów zabronionych ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, natomiast w 2020 roku nastąpił wzrost.

4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach

Osoby uzależnione najczęściej charakteryzują się niezaradnością życiową, brakiem umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz wychowania dzieci, co skutkuje koniecznością korzystania z pomocy instytucji.

Świadczenia udzielane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach w związku z używaniem alkoholu								
Ip.	Wskaźniki	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej MOPS	256	257	260	216	290	259	263
2.	Liczba rodzin objętych pomocą materialną MOPS z powodu uzależnienia od alkoholu	6	4	58	42	20	20	24
3.	Liczba dzieci będących w rodzinach z problemem uzależnienia od alkoholu	4	0	20	28	10	12	7
4.	Formy udzielanej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym.	Świadczenia pieniężne, pomoc w naturze oraz praca socjalna z uwzględnieniem aktywizacji zawodowej i społecznej. Wielkość środków finansowych przeznaczonych przez MOPS w roku 2020 na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym: 30.261,08 zł <i>Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach</i>						

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach wynika, że w latach 2017 - 2019 liczba rodzin objętych pomocą materialną MOPS sukcesywnie się zmniejszała (dotyczy to rodzin korzystających z pomocy materialnej MOPS z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny), natomiast w 2020 r. nieznacznie wzrosła. Liczba rodzin z problemem alkoholowym w roku 2020 stanowiła 9,1% ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy MOPS.

6. Zespół Interdyscyplinary

Zgodnie z Uchwałą Nr XLVII/267/17 Rady Miasta Sejny z dnia 31 października 2017 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, Zespół Interdyscyplinary realizuje

działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2022 przyjęty uchwałą Nr 1X730/15 Rady Miasta Sejny z dnia 18 maja 2015 r.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych, prokuratorów oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 131/2017 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Sejny w skład Zespołu wchodzi 22 przedstawiciele instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu zapewnia MOPS w Sejnach. Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć **grupy robocze** w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieska Karta**”. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. Wszczęcie procedury „Niebieska Karta” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

W 2020 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 76 posiedzeń grup roboczych. Do Zespołu wpłynęły 23 „Niebieskie Karty” z Komendy Powiatowej Policji w Sejnach. We wszystkich przypadkach wystąpił problem uzależnienia od alkoholu.

Rok	Liczba grup roboczych	Liczba złożonych „Niebieskich Kart”
2017	51	19
2018	100	25
2019	70	23
2020	76	23

Jak wynika z powyższych danych, problem przemocy w rodzinie narasta, o czym świadczy zwiększająca się liczba procedur NK. W ramach posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego specjaliści zobowiązani są do podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. Rynek alkoholowy w mieście Sejny

Dnia 30 sierpnia 2018 r. Rada Miasta podjęła Uchwałę NR LVII/323/18 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Sejny, zgodnie z którą ustaliła:

- maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo:

a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 10

b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 26

- maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa):

a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 5

b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 22

- maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu:

a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 5

b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 21

W 2020 roku na terenie miasta funkcjonowało 29 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

- **26 punktów sprzedaży** napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia **poza miejscem** sprzedaży (sklepy)
- **3 punkty sprzedaży** napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia **w miejscu sprzedaży** (lokale gastronomiczne).

w tym:

- **21 punktów** sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)
- oraz **2 punkty** sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)

Ilość zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2020 roku

(według zawartości alkoholu)

1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem	ogółem (1+2)
2	3	2	7	0	0	0	0	7

Liczba wydanych zezwoleń nie jest taka sama jak ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu (gastronomia) lub poza miejscem (detal), ponieważ jeden punkt sprzedaży może posiadać 3 rodzaje zezwoleń:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu /z wyjątkiem piwa/ (wino),
- powyżej 18% zawartości alkoholu (wódka)

Rodzaj zezwolenia	Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (handel detaliczny)		Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)	
	Limit określony w uchwale	Limit wykorzystany	Limit określony w uchwale	Limit wykorzystany
Zezwolenie na sprzedaż napojów do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo (A)	26	24	10	3
Zezwolenie na sprzedaż napojów powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) (B)	22	21	5	2
Zezwolenie na sprzedaż napojów powyżej 18% zawartości alkoholu (C)	21	20	5	2

Stan na dzień 23 września 2021 r.

V. REALIZATORZY, PARTNERZY I ADRESACI PROGRAMU

Prowadzenie i koordynacja spraw związanych z realizacją Programu należy do Pełnomocnika Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Wymienione w Programie zadania będą realizowane przez cały rok 2022 w formie zadań krótkoterminowych i ciągłych.

Realizatorami zadań będą m.in. pracownicy placówek, w których będzie świadczona pomoc terapeutyczna i socjoterapeutyczna, instruktorzy i realizatorzy programów profilaktycznych, w tym pedagodzy szkolni, wychowawcy i nauczyciele, terapeuci uzależnień, lekarze i psycholodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pielęgniarki szkolne, kuratorzy sądowi, przeszkoleni członkowie stowarzyszeń abstynenckich, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach.

Wykonawcy zadań będą realizować je w oparciu o szczegółowe programy, w których określone będą: diagnoza problemu, cele programu, harmonogram i metody pracy, uczestnicy zadań, ich liczba i sposób ich rekrutacji, miejsce i czas realizacji zadań programu oraz środki i materiały niezbędne do jego realizacji, a także wskaźniki i sposób ewaluacji programu oraz sposób jego rozliczenia.

Programy rozliczane będą w oparciu o sprawozdania uwzględniające ewaluację programu i finansowanie w sposób określony w umowach/porozumieniach/zleceniach zawartych na realizację programów. Zadania wymienione w Programie będą realizowane z inicjatywy Urzędu, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zainteresowanych podmiotów, takich jak np. placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, placówki specjalistyczne i inne podmioty.

Podmioty działające w obszarze pożytku publicznego będą realizowały zadania w oparciu o statuty/regulaminy tych podmiotów, po rozstrzygnięciu konkursów ofert na realizację programów z zakresu wychowania w trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz ochrony przed przemocą domową, ogłaszanych przez Burmistrza Miasta Sejny. Zasady i tryb przyjmowania ofert od organizacji pozarządowych i innych podmiotów o dofinansowanie realizacji programów w ramach zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2022 rok, określają zarządzenia Burmistrza Miasta Sejny. Ostateczna liczba zadań będzie uzależniona od wartości ofert przyjętych w drodze konkursu ofert i wielkości środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program realizują również:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach,
- Punkt Konsultacyjny w Sejnach,

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach,
- Komenda Powiatowa Policji w Sejnach,
- Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna w Sejnach,
- Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Sejnach,
- Placówki kulturalne i oświatowe,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Organizacje pozarządowe realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- Inne podmioty, którym zlecane są zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- inne jednostki miejskie posiadające niezbędną wiedzę, doświadczenie i potencjał kadrowy.
- realizatorzy rekomendowanych programów profilaktycznych

Podmioty realizujące zadania programu:

- składają sprawozdanie z realizacji zadania,
- są zobowiązane do każdorazowego zamieszczania informacji o źródle dofinansowania lub finansowania zadania.

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy miasta Sejny, a w szczególności:

- dzieci i młodzież szkolna,
- rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
- rodziny osób z problemem alkoholowym,
- osoby i rodziny uwikłane w problem przemocy w rodzinie,
- osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnione od alkoholu,
- konsumenci i sprzedawcy alkoholu, osoby dorosłe, w tym kierowcy.

VI. CELE PROGRAMU

Celem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2022 rok jest zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i środków psychoaktywnych oraz zapobieganie ich powstawaniu poprzez:

- przeciwdziałanie problemom alkoholowym i narkomanii, m.in. poprzez wzrost wiedzy, świadomości mieszkańców, szczególnie uczniów szkół znajdujących się na terenie miasta Sejny, z zakresu problematyki uzależnień, zachowań ryzykownych, asertywności, radzenia sobie ze

stresem, agresją, rozwiązywanie konfliktów, opieranie się negatywnym wpływom otoczenia itp.,

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień,
- podniesienie kompetencji osób zajmujących się tematyką uzależnień, przemocy oraz profilaktyką na terenie miasta,
- zapewnienie specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych i ich rodzinom, osobom doświadczającym przemocy i ich rodzinom.
- promocja zdrowego stylu życia i rozbudzenie wśród dzieci i młodzieży zainteresowania różnymi formami aktywności: sportowej, artystycznej jako alternatywy wobec uzależnień.
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości (zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim).

Odbiorcami programu będą mieszkańcy miasta Sejny. Prezentowany Program kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Mieście. Wskazuje planowane, długofalowe, wielostronne i skoordynowane działania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Istotnym partnerem Miasta w realizacji zadań Programu są też organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

VII. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

Kluczowym aktem prawnym regulującym w Polsce kwestie alkoholowe jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Jest ona w całości skoncentrowana na wieloaspektowej problematyce alkoholowej; zawiera zarówno regulacje dotyczące zadań samorządu gminnego, jak i warunki prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprawy związane z lecnictwem odwykowym.

Ustawa stanowi, iż prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Zadania określone w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizowane będą na terenie miasta w następujący sposób:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Dostępność i wysoką jakość profesjonalnej terapii uzależnień warunkuje skuteczność wszystkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Część osób uzależnionych, po zakończeniu leczenia odwykowego

wymaga oddziaływań rehabilitacyjnych, dlatego koniecznym jest podejmowanie działań podtrzymujących proces trzeźwienia.

Bardzo ważne jest również przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie. Najczęściej jest to przemoc psychiczna. Następnie, jeśli chodzi o częstotliwość, obserwuje się przemoc fizyczną, później ekonomiczną i na końcu seksualną. Średnia występowania przemocy rodzinnej na terenie Miasta jest porównywalna ze średnimi w ogólnopolskiej populacji. Jako najczęstsza przyczyna występującej przemocy w rodzinach (wg statystyki „Niebieskich kart”) podawany jest alkohol. Specyfika przemocy w rodzinach alkoholowych polega zarówno na większym nasileniu zjawiska, jak też na większych rozmiarach destrukcji wśród ofiar. O dobrym kierunku działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie świadczy fakt, że wzrasta liczba ujawnianych przypadków przemocy oraz osób, które przyznają się do doświadczania tej przemocy. Na terenie Miasta Sejny nie ma podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej w odpowiednim zakresie. Dlatego też działania w powyższym zakresie będą podejmowane na mocy zawartych umów z podmiotami/osobami zewnętrznymi wyłonionymi w konkursie ofert.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

- udzielanie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego dla osób z problemem uzależnień, rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, inicjowanie interwencji, gromadzenie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy,
- rozwijanie miejskiego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz wsparcia dla jej ofiar poprzez poprawę współpracy oraz przepływu informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną,
- zakup materiałów edukacyjnych dla klientów i terapeutów,
- Prowadzenie w punkcie konsultacyjnym (nieodpłatnych dla mieszkańców miasta) indywidualnych i grupowych porad i konsultacji dla osób uzależnionych i ich rodzin; zwiększanie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; zakup materiałów edukacyjnych dla klientów i terapeutów;
- realizacja programów rehabilitacyjnych po zakończonym leczeniu odwykowym kierowanych do osób uzależnionych i członków ich rodzin; udzielanie wsparcia osobom po zakończonej terapii odwykowej.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Działania określone w Programie skierowane są nie tylko do osób z problemem uzależnień, ale także do członków ich rodzin, którzy, podobnie jak osoba z problemem uzależnień, podlegają niszczącym skutkom długotrwałego oddziaływania alkoholu czy innych środków uzależniających. Nadużywanie alkoholu przez jednego członka rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu

rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. **Współzależnienie** nie jest chorobą - to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całą rodzinę. Ważnym zadaniem osób pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowania pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami w domu, a w związku z brakiem oparcia ze strony dorosłych żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Należy również podkreślić, że przy braku wsparcia i pomocy socjoterapeutycznej, dzieci z rodzin z problemem alkoholowym stanowią grupę najwyższego ryzyka. Żyjąc w rodzinie z problemem alkoholowym, czasami szukają takich form spędzania czasu wolnego, które wiążą się ze spożywaniem alkoholu. Negatywne wzorce wyniesione z domu są także często powtarzane w ich dorosłym życiu. Udzielanie pomocy rodzinom, w której występują problemy uzależnień stanowi kolejne, priorytetowe zadanie Programu. Wykazane w Programie działania w tym zakresie dają podstawę prawidłowej realizacji tych założeń.

Zadanie to będzie realizowane poprzez finansowanie lub dofinansowanie:

- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
- wspieranie funkcjonowania oraz tworzenie sieci Punktów Konsultacyjnych; wspieranie i rozwijanie poradnictwa indywidualnego, grup wsparcia, zatrudnienie terapeutów i specjalistów do prowadzenia programów psychoterapii współzależnienia oraz dialogu motywacyjnego, poradnictwa dla młodzieży i ich rodzin z problemami behawioralnymi, obejmującymi nadużywanie Internetu, komputera, telefonu czy z problemami z hazardem, a także programów pomocy psychologicznej, prawnej oraz pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (utrzymanie i wyposażenie pomieszczeń Punktu, wynagrodzenie osób zatrudnionych);
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny lub inny psychoedukacyjny, a także wspieranie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych w formie pracy podwórkowej przez wychowawcę, (doposażenie w pomoce dydaktyczne, urządzenia i sprzęt niezbędny do realizacji programu)
- prowadzenie edukacji publicznej dot. uzależnień, zakup materiałów edukacyjnych, zakup i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i informatorów dotyczących działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym udział w kampaniach ogólnopolskich m.in. „Przeciw pijanym kierowcom”, „Przeciwdziałanie przemocy”, utworzenie strony internetowej, prowadzenie systemu informacji i lokalnych kampanii, wydawanie i zakup materiałów edukacyjnych,

- zlecenie badań, sondaży opinii publicznej,
- podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie,
  - wspieranie procedury tzw. „Niebieskiej Karty” (uczestniczenie w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego),
  - organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie,
  - sporządzanie lokalnych diagnoz,
  - przyjmowanie zgłoszeń i podejmowanie przez MKRPA czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w Punkcie Konsultacyjnym,

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Picie alkoholu wśród młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Przy konstruowaniu Programu uwzględniono również doświadczenia z lat ubiegłych, z których wynika, że **najsukuteczniejsza jest profilaktyka skierowana do najmłodszej grupy odbiorców, tj. dzieci i młodzieży.** Zgodnie z zaleceniami przedstawionymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy kontynuować działania profilaktyczne realizowane w środowisku lokalnym zwracając uwagę na to, aby programy spełniały określone standardy jakości.

Planując do realizacji w ramach Programu działania skierowane do dzieci i młodzieży, brano pod uwagę fakt, iż osiągnięcie celu stanie się możliwe, o ile działania będą prowadzone systematycznie i planowo przy wykorzystaniu różnych form oddziaływań i skierowaniu działań na różne obszary. Dlatego też między innymi za ważne w Programie uznano działania ukierunkowane na zmniejszenie spożycia napojów alkoholowych wśród mieszkańców Miasta, a **przede wszystkim wśród młodzieży.** Ważnym zadaniem jest również kierowanie działań edukacyjnych do rodziców. Celem takich działań jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowywanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Mocna więź z rodzicami, umiejętność budowania wokół dziecka nie tylko systemu kontroli, ale i wsparcia – są ważnymi czynnikami chroniącymi młodych ludzi przed sięganiem po substancje psychoaktywne. Przeprowadzone badania potwierdzają istnienie błędnych mitów i stereotypów dotyczących pozytywnego wpływu na zdrowie różnych rodzajów napojów alkoholowych. Dlatego niezmiernie ważna jest edukacja w tym zakresie również osób dorosłych, sprzedawców napojów alkoholowych, przyszłych użytkowników dróg itp. Prowadzenie edukacji publicznej jest jednym z

zadań związanych z realizacją Programu. Działania edukacyjne i informacyjne wzmacniają skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec alkoholu. Systematyczne edukowanie i szkolenia profesjonalistów pracujących zawodowo w systemie pomocy dzieciom, młodzieży i rodzinom są ważnym elementem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

- **poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie** programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności **adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego NPZ - narkomania.**
- prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu; wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych,
- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież NPZ,
- realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi,
- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie NPZ,
- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój,
- wspomaganie instytucji, które swoim działaniem przyczyniają się do kształtowania pozytywnych postaw społecznych, a tym samym przeciwdziałają uzależnieniom,
- dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów itp.,
- dofinansowanie programów profilaktycznych dedykowanych dzieciom i młodzieży, prowadzonych na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych,
- organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży po zajęciach lekcyjnych oraz w czasie ferii zimowych i wakacji oraz doposażenie placów zabaw, dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć, w tym zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie na terenie szkół oraz innych miejskich obiektach pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących część strategii profilaktycznej,
- organizacja kolonii, półkolonii i obozów i innych form wypoczynku z programem

socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie,

- wspieranie realizacji zajęć sportowych stanowiących część strategii profilaktycznej, wspieranie prospołecznych działań i programów z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia nakierowanych na utrzymanie dobrych relacji z rodziną oraz innym i troskliwymi osobami dorosłymi jako ważny czynnik chroniący i wspierający prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży, kontynuacja przedsięwzięć, w których uczestniczą szkoły, placówki oświatowe i kulturalne, skierowanych na umacnianie rodziny, promocję wartości rodzinnych, wspieranie i umacnianie więzi rodzinnych, poprzez działania edukacyjne, profilaktyczne, rekreacyjne i sportowe oraz wspólną zabawę dzieci i rodziców,
- prowadzenie edukacji publicznej dot. uzależnień, zakup/opracowanie/pozyskanie oraz dystrybucja broszur, książek, biuletynów, ulotek i innych form służących oddziaływaniu profilaktycznemu, organizacja lokalnych kampanii,
- tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie miasta Sejny w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych: ośrodek pomocy społecznej, ośrodek zdrowia, komenda policji, parafia, punkt konsultacyjny, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, poradnia zdrowia psychicznego, sądy, szkoły, urzędy itp. oraz rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy i ich ofercie w postaci ulotek plakatów, ogłoszeń prasowych oraz w Internecie,
- wspieranie zajęć profilaktyczno - wychowawczych mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę dla zachowań ryzykownych,
- budowanie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki, problematyki alkoholowej dla określonych grup adresatów;
- prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (broszury, plakaty, ulotki profilaktyczne, itp.);
- organizacja i wspieranie imprez profilaktycznych, kampanii społecznych i edukacyjnych promujących zdrowy styl życia – wolny od uzależnień, skierowanych do dzieci oraz młodzieży,
- aktywna współpraca z lokalnymi mediami,
- udział w kampaniach społecznych z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- zadania o charakterze interwencyjno - sprawdzającym w ramach współpracy międzysektorowej służb,
- wspieranie personelu medycznego w stosowaniu metod wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,
- współpraca z Policją i innymi instytucjami w organizacji działań profilaktycznych,
- realizacja programów edukacyjnych, interwencyjnych i korekcyjnych w szkołach, ośrodkach szkolenia kierowców,

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Ważnym partnerem w realizacji Programu są stowarzyszenia i kluby abstynenckie. W ramach Programu przewiduje się wspomaganie działalności tych podmiotów. Samorząd realizując zadania określone w programie może powierzyć je organizacjom pozarządowym lub wesprzeć je w organizacji zadań, które wpisują się w zakres gminnego programu. Przy realizacji zadań z zakresu profilaktyki ważnym partnerem dla gmin są stowarzyszenia abstynenckie. Działania abstynenckie mogą mieć charakter zarówno formalny jak i nieformalny.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

- wspieranie realizacji zadań organizowanych przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- wspieranie systemu współpracy międzyinstytucjonalnej, tj. współpracy służb, instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych na rzecz zwiększenia skuteczności działań profilaktycznych, promujących zdrowy tryb życia i abstynencję oraz interwencyjnych,
- wspomaganie rzeczowe działań stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych AA i innych podmiotów realizujących zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przeciwdziałania Narkomanii w Sejnach,
- współpraca merytoryczna, wymiana informacji i doświadczeń z podmiotami realizującymi Program, włączanie organizacji pozarządowych w wykonywanie zadań wynikających z realizacji Programu,
- finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, konferencjach, warsztatach przedstawicieli organizacji pozarządowych, zwłaszcza w zakresie wspomaganie ich działalności,
- współpraca z administracją rządową i samorządową w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, konferencji, kampanii oraz monitorowania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- dofinansowanie realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych w świetlicach i placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe, instytucje, podmioty oświatowo - wychowawcze,
- wspieranie stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych promujących abstynencję i zdrowy styl życia.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowania przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży na

kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny. Realizacja zadania wspólnie z Policją dot. kontroli placówek handlowych w zakresie sprzedaży alkoholu nieletnim, itp.

Zadanie będzie realizowane poprzez:

- zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu, NPZ
- zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, NPZ
- przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję,
- wdrożenie spotkań edukacyjno - profilaktycznych dla kandydatów na kierowców,
- rozpatrywanie przez Komisję wpływających wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu, występowanie w Sądzie w charakterze oskarżyciela publicznego,
- podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez kierowanie wniosków do Sądu wobec osób, instytucji prowadzących reklamę napojów alkoholowych niezgodną z przepisami ustawy, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych osobom do lat 18, osobom, których stan wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwym oraz prowadzącym sprzedaż alkoholu na kredyt i pod zastaw,
- prowadzenie kontroli przedsiębiorców prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a w szczególności w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim,
- wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miasta,
- kształtowanie właściwych postaw reagowania w sytuacji sprzedaży alkoholu nietrzeźwym, nieletnim i pod zastaw poprzez m. in. organizację szkoleń dla przedsiębiorców prowadzących obrót napojami alkoholowymi - prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SEJNACH I PEŁNOMOCNIKA

Art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i

przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277, poz. 1818) **stanowi:** „Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.”

Art. 4¹ ust. 2 **ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277, poz. 1818) **stanowi:** „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1 ustawy, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

W mieście Sejny Zarządzeniem Nr 147/2019 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 14 października 2019 r. został powołany Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, który działa w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. Do zadań Pełnomocnika należy prowadzenie działalności służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień na terenie miasta, a także przeciwdziałania przemocy, a w szczególności prowadzenie analizy problemów uzależnień i możliwości ich rozwiązywania na terenie Miasta, opracowywanie wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedkładanie Burmistrzowi Miasta projektu Programu Profilaktyki i projektu planu wydatków na dany rok budżetowy, sprawozdania z realizacji Programu, sporządzanie na podstawie ankiety opracowanej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sprawozdania z działalności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, podejmowanie działań na rzecz tworzenia i wzmocnienia lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz zmniejszenia rozmiarów problemów uzależnień w środowisku, współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przyjmowanie wniosków o dofinansowanie realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i ich merytoryczna ocena, przygotowanie ogłoszenia konkursów ofert na wykonanie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, bieżąca koordynacja zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny oraz realizacja Zarządzeń w sprawie planu wydatków tego programu, udział w posiedzeniach miejskich

komisji, przygotowywanie zarządzeń Burmistrza oraz uchwał Rady w sprawach: Programu Profilaktyki i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, opracowywanie treści umów, zleceń i innych dokumentów związanych z realizacją Programu, kontrola realizacji umów zleceń i innych zadań wykonywanych w ramach Programu, podejmowanie działań służących przeciwdziałaniu przemocy, rozliczanie udzielonych dotacji.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach:

Komisja powoływana jest zarządzeniem Burmistrza Miasta Sejny i pracuje w oparciu o zatwierdzony przez Burmistrza regulamin komisji. Komisja jest ciałem opiniującym i inicjującym wykonanie Programu. Do zadań Komisji należy:

- 1) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) rozpatrywanie zawiadomień i wniosków osób oraz instytucji w przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 3) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 4) opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Miasta Sejny;
- 5) opiniowanie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- 6) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych na terenie Miasta Sejny na podstawie upoważnienia każdorazowo wydawanego przez Burmistrza Miasta Sejny;
- 7) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 8) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 9) udzielanie merytorycznego wsparcia w opracowaniu oraz realizacji Programu;
- 10) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym, zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- 11) podejmowanie i realizowanie czynności w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia

przemocy w rodzinie - procedura "Niebieska Karta".

Członkowie Komisji biorą również udział w:

- 1) posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych;
- 2) posiedzeniach plenarnych;
- 3) posiedzeniach komisji powołanych przez Burmistrza Miasta Sejny;
- 4) innych przedsięwzięciach z zakresu działania Komisji (np. dyżury w Punkcie Konsultacyjnym, konkursy, festyny, konferencje, szkolenia).

Pracami Komisji kieruje Przewodniczący i jest odpowiedzialny za całokształt działania Komisji oraz za pracę poszczególnych Zespołów, jeśli ich funkcjonowanie jest niezbędne do wykonania poszczególnych czynności. Sekretarz Komisji odpowiada za obsługę administracyjno - techniczną oraz finansową Komisji.

W skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach wchodzi osoby o różnych uzupełniających się kompetencjach. Każdy członek Komisji winien podnosić swoje kwalifikacje zawodowe z zakresu profilaktyki uzależnień, przemocy poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach i konferencjach adresowanych do członków Komisji.

Koszty podnoszenia kwalifikacji Komisji i Pełnomocnika, a także wyposażenia biura oraz zakup innych niezbędnych materiałów do prawidłowego funkcjonowania pokrywane będą ze środków przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2022 rok.

IX. ZASADY WYNAGRADZANIA

1. Osobom powołanym w skład MKRPA przysługuje wynagrodzenie za wykonywanie zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Przewodniczącemu i Sekretarzowi Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 29% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r., poz. 2207), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”, z zastrzeżeniem pkt. 5.
3. Przewodniczącemu Zespołu przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 22% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 2.
4. Członkowi Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 2.
5. Członkom zespołów problemowych przysługuje wynagrodzenie za realizację czynności dodatkowych w wysokości określonej w Tabeli nr 1: „Stawki wynagrodzenia za czynności dodatkowe”, z zastrzeżeniem pkt. 7.
6. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 1 – 4 obniża się o 20% za każdą nieobecność na

posiedzeniu Komisji lub posiedzeniu Zespołu. W przypadku nieobecności na wszystkich posiedzeniach w danym miesiącu Komisji lub Zespołu wynagrodzenie nie przysługuje.

7. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 5, nie może przekroczyć miesięcznie 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

8. Ogłoszenie zmiany podstawy wymiaru wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 2 - 5, powoduje zmianę ich wysokości, począwszy od miesiąca wejścia w życie zmian.

9. Podstawę wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 2 - 4 stanowi zestawienie liczby posiedzeń za dany miesiąc, sporządzone przez Pełnomocnika wraz z protokołami i listami obecności, przedłożone w terminie do 10-go dnia każdego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym odbyły się posiedzenia Komisji i/lub posiedzenia Zespołów.

10. Podstawę wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 5, stanowi zestawienie wykonanych czynności dodatkowych za dany miesiąc, sporządzone przez Pełnomocnika, wraz z protokołami i listami obecności oraz innymi dokumentami potwierdzającymi wykonanie tych czynności (np. protokoły kontroli, wizytacji, raporty z dyżurów, informacje z realizacji zadania itp.), przedłożone w terminie do 10 - go dnia każdego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym czynności zostały wykonane.

11. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie na podstawie list wypłat przelewem na wskazane konto osobiste, w terminie najpóźniej do 10-go dnia każdego miesiąca.

Tabela Nr 1. Stawki wynagrodzenia za czynności dodatkowe

Ip.	Czynność dodatkowa	Wskaźnik	Stawka minimalnego wynagrodzenia wyrażona w %
1.	Udział w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w której występują problemy alkoholowe.	1 dzień	2%
2.	Przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	1 kontrola	4%
3.	Przeprowadzanie wizytacji monitoringowych programów/projektów profilaktycznych u realizatorów działań.	1 wizytacja	2%
4.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i/lub innych czynności związanych z realizacją ustawowych zadań Komisji: udział w konkursach, festynach, konferencjach, akcjach.	1 dzień	2%
5.	Dyżur w Punkcie Konsultacyjnym.	2 godziny	2%

6.	Udział w posiedzeniach komisji powołanych przez Burmistrza Miasta Sejny.	1 komisja	3%

X. MONITORING I EWALUACJA

Koordinację Programu powierza się Pełnomocnikowi. Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- analizy danych na temat problemu alkoholowego w mieście,
- ankiet i sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Sejnach.

Program przewiduje osiągnięcie następujących rezultatów:

- objęcie dzieci i młodzieży szkolnej działaniami o charakterze profilaktycznym,
- podwyższenie kompetencji pracowników służb zobowiązanych do pomocy osobom doświadczającym przemocy, mających problemy związane z uzależnieniem,
- dostarczenie informacji mieszkańcom na temat oferty pomocy z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie miasta i w najbliższej okolicy,
- zapewnienie wsparcia specjalistycznego mieszkańcom miasta w Punkcie Konsultacyjnym,
- zapewnienie oferty organizacji czasu wolnego i wypoczynku dzieciom i młodzieży z terenu miasta,
- wzmocnienie postaw sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu w rodzinie i w społeczeństwie.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Pełnomocnik i przedstawi je Burmistrzowi Miasta Sejny do końca I kwartału 2023 r. Burmistrz, po zatwierdzeniu sprawozdania, przedstawi je Radzie Miasta Sejny.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ I PLAN WYDATKÓW

Finansowanie realizacji zadań określonych w programie będzie dokonywane w ramach posiadanych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Finansowanie Programu wraz z działaniami spójnymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii przewidzianymi do realizacji w roku 2022 odbywać się będzie w ramach

środków własnych Miasta pozyskanych z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2022 r. wynosi 300.000,00 zł. Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania całkowitej kwoty pozyskanej w 2021 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zwrotów przekazanych przez sąd niewykorzystanych zaliczek na poczet wykonania opinii specjalistycznych osób uzależnionych od alkoholu. Finansowanie programów przyjętych do realizacji odbywa się w oparciu o umowy /porozumienia/ zlecenia zawarte pomiędzy Miastem a podmiotami realizującymi programy. Środki finansowe na realizację programów przekazywane będą w trybie i na warunkach określonych w umowach /porozumieniach/ zleceniach zawartych z wykonawcami programów. Zadania Programu w 2022 r. oraz wybór podmiotów uczestniczących w realizacji tych zadań są zgodne z zasadami i sposobem finansowania zadań określonym w ustawie o zdrowiu publicznym.

**Szacunkowy podział środków finansowych ze względu na cele
z uwzględnieniem zadań realizowanych w ramach Programu w 2022 roku**

lp.	ZADANIA PROGRAMU	Planowane środki
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	17.000,00
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	101.000,00
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.	90.000,00
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	4.000,00
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	8.000,00
6.	Koszty funkcjonowania MKRPA Miasta Sejny i jej zespołów problemowych, Pełnomocnika, koszty administracyjne związane z realizacją programu.	80.000,00
	RAZEM:	300.000,00

Działania w zakresie profilaktyki zawarte w Programie Profilaktycznym	<u>Szczegółowa realizacja Programu</u>	Przewidywane nakłady finansowe	Termin realizacji	Sposób realizacji /wykonania/
1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	realizacja programów rehabilitacyjnych po zakończonym leczeniu odwykowym kierowanych do osób uzależnionych i członków ich rodzin; udzielanie wsparcia osobom po zakończonej terapii odwykowej; Prowadzenie w punkcie konsultacyjnym indywidualnych i grupowych porad i konsultacji, nieodpłatnych dla mieszkańców miasta (dla osób eksperymentujących, uzależnionych i ich rodzin); zwiększanie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; zakup materiałów edukacyjnych dla klientów i terapeutów; zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie	2.000,00	cały rok	konkurs ofert/zakup usług
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	Wsparanie funkcjonowania oraz tworzenie sieci Punktów Konsultacyjnych poprzez wspieranie i rozwijanie poradnictwa indywidualnego, grup wsparcia, zatrudnienie terapeutów i specjalistów do prowadzenia programów psychoterapii współzależnienia oraz dialogu motywacyjnego, poradnictwa dla młodzieży i ich rodzin z problemami behawioralnymi, obejmującymi nadużywanie Internetu, komputera, telefonu czy z problemami z hazardem, a także programów pomocy psychologicznej, prawnej oraz pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (utrzymanie i wyposażenie pomieszczeń Punktu, wynagrodzenie osób zatrudnionych); Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez kampanie w mediach, udział w ogólnopolskich kampaniach, np. „Przeciw pijanym kierowcom”, „Zachowaj Trzeźwy umysł”, „Przeciwdziałanie przemocy”; prowadzenie systemu informacji i lokalnych kampanii, wydawanie i zakup materiałów edukacyjnych, zlecenie badań, sondaży opinii publicznej, sporządzanie diagnoz; organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie; rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy i ich ofercie w postaci ulotek plakatów, ogłoszeń prasowych oraz w Internecie;	55.000,00	cały rok	Zakup usług materiałów, czynsz i inne opłaty z tym związane/konkurs ofert/dotacje/zakup usług
		10.000,00	cały rok	Realizacja kosztów zgodnie z zawartym porozumieniem/konkurs ofert/dotacje/zakup usług/materiałów i usług

	Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, lub inny psychoedukacyjny, a także wspieranie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych w formie pracy podwórkowej przez wychowawcę; dofinansowanie realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych w świetlicach i placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe, instytucje, podmioty oświatowo – wychowawcze; poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin – NPZ; dofinansowanie kolonii, półkolonii, obozów i innych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie;	36.000,00	konkurs ofert/dotacje/zakup usług/materiałów i usług
3. Prowadzenie profilaktycznej edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólnie czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego; Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu; wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych, prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież; upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach; podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania środków psychoaktywnych; dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów itp.; organizacja szkoleń dla grup	30.000,00	konkurs ofert/dotacje/zakup usług/zakup nagród
		5.000,00	zakup usług i materiałów /konkurs ofert/zakup nagród/ realizacja kosztów zgodnie z zawartym porozumieniem/ zakup nagród

zawodowych, które podczas wykonywania obowiązków służbowych stykają się z problemem uzależnień;	cały rok	Realizacja kosztów zgodnie z zawartym porozumieniem/konkurs ofert/dotacje/zakup usług/materiałów i usług/
Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych, (obejmujących także uzależnienia od nikotyny) i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój; organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży po zajęciach lekcyjnych oraz w czasie ferii zimowych i wakacji oraz doposażenie placów zabaw, dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć wspieranie realizacji zajęć sportowych stanowiących część strategii profilaktycznej, w tym zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie na terenie szkół oraz innych miejskich obiektów pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych; dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży prowadzonych na terenie szkół i w innych placówkach oświatowo-wychowawczych; wspieranie prospołecznych działań i programów z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia nakierowanych na utrzymanie dobrych relacji z rodziną oraz innym i troskliwymi osobami dorosłymi jako ważny czynnik chroniący i wspierający prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży; organizacja oraz dofinansowywanie lokalnych imprez, akcji oraz działań profilaktycznych, w związku z udziałem w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, m.in. „Postaw na rodzinę”, „Dni Rodziny”; wspieranie zajęć profilaktyczno - wychowawczych mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży stanowiących alternatywę dla zachowań ryzykownych; rozpowszechnianie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia; wdrażanie i realizowanie innych form oddziaływań profilaktycznych np. debaty szkolne, profilaktyczne programy autorskie.	50.000,00	Realizacja kosztów zgodnie z zawartym porozumieniem/konkurs ofert/dotacje/zakup usług i materiałów
Wspomaganie instytucji, które swoim działaniem przyczyniają się do kształtowania pozytywnych postaw społecznych, a tym samym przeciwdziałają uzależnieniom; Zakup/opracowanie/pozyskanie oraz dystrybucja broszur, książek, biuletynów, ulotek i innych form, służących oddziaływaniu profilaktycznemu, organizacja lokalnych kampanii; prowadzenie edukacji publicznej dot. uzależnień; tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na	5.000,00	Realizacja kosztów zgodnie z zawartym porozumieniem/konkurs ofert/dotacje/zakup usług i materiałów

		terenie miasta Sejny w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych: ośrodek pomocy społecznej, ośrodek zdrowia, komenda policji, parafia, punkt konsultacyjny, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, poradnia zdrowia psychicznego, sądy, szkoły, urzędy, biblioteki itp. Wspieranie/powierzenie realizacji zadań organizowanych przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym; finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, konferencjach, warsztatach przedstawicieli organizacji pozarządowych zwłaszcza w zakresie wspomagania ich działalności.			
4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	Współpraca z administracją rządową i samorządową w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, konferencji, kampanii oraz monitorowania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie; wspieranie systemu współpracy międzyinstytucjonalnej tj. współpracy służb, instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych na rzecz zwiększenia skuteczności działań profilaktycznych; wspomaganie rzeczowe działań stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych AA i innych podmiotów realizujących zadania Programu; współpraca merytoryczna, wymiana informacji i doświadczeń z podmiotami realizującymi Program, włączanie organizacji pozarządowych w wykonywanie zadań wynikających z realizacji Programu.	2.000,00	cały rok	konkurs ofert/dotacje
5	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	Przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję; rozpatrywanie przez Komisję wpływających wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu, występowanie w Sądzie w charakterze oskarżyciela publicznego; podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez kierowanie wniosków do Sądu wobec osób, instytucji prowadzących reklamę napojów alkoholowych niezgodną z przepisami ustawy, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych osobom do lat 18, osobom, których stan wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwym oraz prowadzącym sprzedaż alkoholu na kredyt i pod zastaw; opinie biegłych i opłaty sądowe; kontrolowanie przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia; wizytowanie placówek, co do których zostały złożone wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów	2.000,00	cały rok	dotacje/zakup usług i materiałów
			5.000,00	cały rok	pokrycie kosztów opinii specjalistycznej, koszty sądowe

	alkoholowych w przedmiocie lokalizacji;				
	Kształtowanie właściwych postaw reagowania w sytuacji sprzedaży alkoholu nietrzeźwym, nieletnim i pod zastaw poprzez m. in. organizację szkoleń dla przedsiębiorców prowadzących obrotu napojami alkoholowymi; prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu, wdrożenie spotkań edukacyjno - profilaktycznych dla kandydatów na kierowców;	3.000,00			wynagrodzenia /zakup usług i materiałów
	Wynagrodzenia członków Komisji	69.000,00			wynagrodzenia
	Doskonalenie umiejętności członków MKRPA i pełnomocnika - udział w szkoleniach i konferencjach;	5.000,00			zakup usług
	Delegacje i zwrot kosztów podróży członków MKRPA (na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej);	1.000,00		cały rok	delegacja
	Zakup śr. higienicznych, śr. czystości, materiałów biurowych i sprzętów niezbędnych dla funkcjonowania Komisji i Pełnomocnika. Remont, adaptacja i wyposażenie lokali, pomieszczeń, w tym doposażanie w meble i sprzęt np. drukarka, niszczarka, sprzęt i akcesoria komputerowe itp.	5.000,00			zakup materiałów i usług
	6. Koszty funkcjonowania MKRPA,-koszty administracyjne związane z realizacją programu.				
	Ogółem:				300.000,00 zł

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 117/2021
Burmistrza Miasta Sejny
z dnia 24 września 2021 r.

FORMULARZ ZGŁASZANIA OPINII

1. Wskazanie projektu prawa miejscowego, który jest konsultowany:

Projekt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

2. Wskazanie dotychczasowego zapisu w projekcie uchwały, który wymaga zmiany:

(należy wpisać dosłowne brzmienie zapisu)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Proponowane zmienione brzmienie zapisu lub treść nowego zapisu:

.....
.....
.....
.....
.....

4. Uzasadnienie wprowadzenia zmian:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Nazwa podmiotu zgłaszającego opinię:

.....
.....
.....
.....
.....

(miejscowość, data)

(podpisy osób reprezentujących podmiot zgłaszający)